

שיחות קודש

שיעורים על ספה"ק 'שפת אמת'
שנמסר ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
במשך פרשת שופטים - תש"פ

נכתב מיד אחרי אמירתם - בלתי מוגה

יצא לאור על ידי הרב יצחק טווערסקי שליט"א

שיעור א'

יום א' כו' אב

איתא בשפ"א (תרנ"ו) בפסוק תמים תהיה עם ד' אלקיך, כי הגוים כו'. ובמדרש תנחומא ונתנד ד' לראש כו' והייתי רק למעלה, כשאתה צריך לשאול שאל מלמעלה ולא מלמטה, כאוב מארץ כו'.

וז"ל המדרש: כי הגויים האלה אשר אתה יורש אותם אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו ואתה לא כן נתן לך ד' אלקיך, נביא מקרבך וגוי יקים לך ד' אלקיך אליו תשמעון. זה שאמר הכתוב ונתנד ד' לראש ולא לזנב והייתי רק למעלה ולא תהיה למטה, כשאתה מבקש לשאול דבר תהא שואל מלמעלה, ולא תהא שואל מלמטה. היום יש תופעה לשאול לכל מיני אנשים, אבל העיקר הוא לשאול רק למעלה. כשם שאומות העולם שואלין, שנאמר והיה כאוב מארץ קולך. דחינו אל תחפש לך מקומות אחרים לשאול רק שואלים מהקב"ה.

הענין הוא, כי לכל הדברים יש שורש למעלה, ואין שום דבר שנמצא בעולם הזה שאין לו שורש למעלה, וכל מעשה בראשית בטבע היסודות כל זה נמשך אחר שורש עליון, כמו שאיתא במדרש בראשית כל אלה קצות הארץ דרכיו, עיין שם.

איתא במאור עינים (פרשת בראשית) שלרע אין לו מציאות בפני עצמו. ר' אשר היה מסביר שהרע הוא רק דמיון והמציאות של אדם הוא הקב"ה, ובמקום זה אדם חי שהוא המציאות והקב"ה הוא הדמיון, אבל האמת הוא שזה הכל כאילו כי המציאות האמיתי הוא הקב"ה.

וז"ל: **שהבורא ב"ה ברא את כל העולמות בהתורה, איסתכל קוב"ה באורייתא וברא עלמא, שהם כ"ב אותיות התורה, בהתחלה לא היה בחירה עד שהגיע לאות תי"ו ושם יש בחירה טוב ורע, שהבורא ב"ה צמצם את עצמו באותיות. ותחילת צמצומו ואצילתו היה באות א', ואחר כך צמצם אור שפעת יקרו והדרו עם אות א' באות ב', וכן עם אלו ב' אותיות באות ג'. וכן מאות לאות הן התגלות אלקותו, עד אות תי"ו, שתי"ו הוא סוף המדריגות – ששם הוא טוב ורע, תי"ו – תחיה תי"ו תמות, שהיא הבחירה כנודע.**

והצדיק האמיתי, צריך לקשר את עצמו עם כל המדרגות, אפילו עם מדרגות התחתונים, שהוא מקום הבחירה – שהוא בחינת תי"ו, ולקרב את עצמו עמהם במדריגה אחר מדריגה, בסוד תשר"ק, עד אות א' – שהוא אלופו של עולם. מאחר שאפילו המדריגות התחתונות נבראו באותיות התורה, כי גם אות תי"ו הוא האותיות התורה, שגם שם צמצם התגלות אלקותו של אלופו של עולם כאמור, אלא שהוא בסוף המדריגה רחוק מן הא', על כן, צריך הצדיק המקשר את עצמו בבורא ב"ה, לקשר את עצמו בבחינת כל האותיות של התורה, מתי"ו עד האל"ף, לקרב כל המדרגות לאלופו של עולם, שזהו עיקר עבודה השלימה – שיתעלו למעלה כל המדרגות התחתונות, כנודע כל זה ממה שכתוב אצלנו במקום אחר.

החפץ חיים אמר שזה כמו סולם או שאתה עולה או שאתה יורד אין לעמוד באמצע, א"כ אדם אין לו מנוחה מאותיות התורה, וכל יום בת קול יוצאת ואומרת שובו בנים שובבים, א"כ הצדיקים מחפשים על ידי להתחבר יותר להקב"ה כי אחרת אין להם שום קיום, דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, אבל הרשעים מנתקים את עצמם מהקב"ה ומעצמם, כי אחרת זה מחייב אותו ואת זה הוא לא רוצה א"כ מנסה בכל הכוח להשתיק אותו כמה שאפשר.

הפרי הארץ אומר שיש אנשים שחושבים שכוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, ואז הם מנתקים את עצמם מהחיות שלהם, אבל האמת הוא שאדם הוא חלק אלקי ממעל ממש, וז"ל: **משא"כ אדם המדמה בנפשו שכוחו ועוצם ידו עשה לו את כל החיל ללמוד לשמור ולעשות ולקיים את כל התורה הרי הוא שונא ישראל וכמו שאין לו אלקי ממש, כי ברגע שלקח את זה לגאוה שלו, אז ובוודאי הוא כן ופחות וגרוע הוא מכל הרשעים כים נגרש ומוסיף כוח בקליפה יותר מכל הרשעים ויורד מטה מטה.**

אבל אחד שכן חי עם הקב"ה ומחפש כל הזמן להתקרב עוד יותר ולהתחבר עוד יותר, וממילא **אוהב כל ישראל אפילו לרשעי ישראל מפני אמיתות הבנתו וידיעתו שקרובים המה ויש לו שייכות עמהם, איזהו חכם הרואה את הנולד, וממילא יש לי שייכות עם כולם, והנה הוא כאחד האדם ואין לו לעצמו יתרון עליהם, כ"א מה שענוהו בשערה מן השמים, ואז ברגע שאנחנו במקום של אחדות אז כולם עולים, ולכן בהיותו מתעלה באהבת ד' מתעלים כולם עמו לאלפים מפני שבהיותו במדות השייכים אליהם הרי הוא והם נפש אחת בכל מדה ומדה שהוא מודד הרי הוא מקושר עם אלפים ורבבות בני אדם לכן בעלותו עולים עמו.**

א"כ כל היסוד שלנו הוא ללכת לפי רצון של הנפש, כי יש רצון של הגוף ויש של הנפש, אלא אדם יש לו בחירה לאן ללכת, וברגע שמחליט ללכת לפי רצון של הנפש אז מעלה גם את הגוף שלו, ואז צריכים לחפש עוד נפש, וזה עבודה אין סופית, **שהיא איזה אמונה חזקה לא יפול הנופל ממנה, דהיינו ברגע שאתה מחפש נפש אז הצלחתי להתחבר לנפש, וגם אם נפלת אתה משתמש עם זה לבשרי אחזה אלוקי ושוב לחפש נפש, ואז אפילו שאתה נופל אתה מתחזק ועולה, כי אפילו שאתה נופל יש לך בהירות ומהלך מה שאתה צריך לעשות.**

א"כ אומרת התורה שאסור ללכת לגויים, כי הם לא חיים עם אמונה ועם התורה והם נכנסים כל הזמן עוד יותר לעולם הזה ועוד יותר לקליפות, כי הם רוצים שקט מהבת קול של שובו בנים שובבים, אבל אין כזה דבר שקט, כשגוי רואה יהודי זה מרגיז אותו, למה, כי הוא מעורר אותו להקב"ה, ולא משנה איזה יהודי הגוי יראה אפילו יהודי הכי שפל אבל הוא לא נותן לו שום מנוחה בעולם הזה.

{נחזור לשפ"א שהתחלנו}. **כמו שאיתא במדרש בראשית כל אלה קצות דרכיו. איתא בנזר הקודש, כל מה שאתה רואה קצות דרכיו הם, לפי שהזכיר איוב שם מקודם כמה דברים ענינים מנפלאות הבריאה, אמר הן כל אלה, מה שאתה רואה מנפלאות הבריאה בעולם הזה, הם רק קצות דרכיו של הקב"ה, כמו שאמר הדרך מצותיך שזה לא אפילו כטיפה מן הים, כי יש עוד גבוה מעל גבוה למעלה כמה עולמות רוחניים אשר נשתלשלו במדרגה זה אחר זה עד בואו לצורת חומר בעולם הזה, ולפיכך אין בכוח שכל האנושי להשיג סדור הבריאה על מכונה בחכמת הטבע, טבע עולם התחתון, בהיות גבוה מעל גבוה כמה מדרגות רוחניים הנעלמים מן האדם, והם רחוקים מהשגת אדם החומרי, וברגע שאדם נכנס לטבע יותר הוא מתנתק מהעליון.**

ולחכי מייתי הך דרשא הכא, דדריש הן אלה קצות דרכיו וכו' לפי שהעולם הגשמי ותולדותיו מכוון כלפי עולם הרוחני ותולדותיו כו', תחלה עיקרו רומז על השמים והארץ העליונים ותולדותם, ולכן אמר הן אלה, דהיינו אלה תולדות השמים והארץ, דקאי אתחתונים, אינם אלא קצות דרכיו, בהיות עוד גבוה מעל גבוה שמים וארץ העליונים הרוחניים גבוה מעל גבוה.

אבל בני ישראל שניתן להם התורה שבה נברא העולם, בני ישראל תמיד יכולים על ידי התורה לחזור להקב"ה, רק השאלה מה אתה מחפש בתורה, אבל ע"י התורה אפשר לחזור לראשית, כי בני ישראל נקראים ראשית וכן התורה נקרא ראשית, וברגע שיהודי מתחבר לתורה הוא מתחבר לראשית בחזרה, ורק ע"י התורה הוא מגיע לראשית.

יש מכתב מהרה"ק רבי אלעזר זי"ע בן הרה"ק רבי אלימלך זי"ע מליזענסק, וכותב שם בסוף, שאדם צריך ללמוד כל יום גמרא ורש"י, ובלי זה אין כלום. ולכן נקרא ראשית, לכן יש להם דביקות למעלה ממעשה בראשית, זה לראש ולא לזנב, כי כל הטבע בכלל זנב.

אמרנו בשבת אחרונה ולתשובה שלימה, איתא בשפ"א (ראש השנה תרס"ג): **כתיב תהיה לראש ולא לזנב, ולא כתיב תהיה ראש, רק לראש, שיהיו דבוקים אל הראש, ולא אל הזנב, שהוא ההנהגה הטבעיות שהוא בחינת זנב.** דהיינו זה קיים הזנב מקבל החיות מהראש אבל הוא לא יותר משוואנץ. א"כ כל עבודה שלנו הוא או שאתה מחפש נפש או שאתה מחפש גוף, בראש השנה מבקשים זה היום תחילת מעשיך, שזה אות אל"ף, א"כ אפשר למשוך את הראש השנה לכל השנה להיות לראש ולא לזנב, וזה עבודת האדם שאנו מבקשים בראש השנה שנהיה לראש ולא לזנב. נכון שזה לא יותר מסימן אבל העיקר לחיות את זה באמת.

ואיש ישראל כולל כל העולמות, לא רק אתה, אלא ברגע שאתה מתחבר למציאות של למעלה שהוא הקב"ה, וכמו שהזוהר הק' אומר שאדם שעושה מצוה אחת הוא כאילו שקיים כל התרי"ג מצות, כי אתה מחובר לשורש, כי רק למטה יש אחד שתיים שלוש ותרי"ג מצות, אבל למעלה הוא ד' אחד ושמו אחד אחד יחיד ומיוחד, וברגע שאדם עושה מצוה אחת כאילו הוא קיים את כל המצות, וכן אדם כמו שאמרנו מהפרי הארץ בהיותו מתעלה באהבת ד' מתעלים כולם עמו לאלפים, מפני שיש לו שייכות עם כולם.

ונשמתו חלק אלקי ממעל, וברגע שמתרומם הוא מרומם את כולם, והגוף יש בו מהטבע וד' יסודות. השפ"א (תרס"ב) אומר: **כי באמת הגוף מן האדמה ולכן ניזון מן האדמה. והנשמה מלמעלה ומקבלת חיות מלמעלה. ואיתא צדיקים במיתתן קרוים חיים.** אפילו שהם במצב של מיתה הרצון שלהם לא מת, והם לומדים מזה כי אין אדם עומד על דבר הלכה א"כ נכשל בה, פירוש שממשיכין החיות מן הנשמה גם אל הגוף, כי הגוף נקרא מת שסופו למות, אבל הצדיקים עתידין להחיות לפי שהם מביאים החיות גם אל הגוף.

והרשעים להיפוך בחייהן קרוין מתים, כי הם הופכים את הנשמה לגוף, כי גם הנשמה מתבטלת אל הגוף ומאבדין כוח הנשמה ולכן כל הנהגתם גם הנפש שבהם מלמטה. ולכן אל מעוננים וקוסמים ישמעו, שכל אלה המעשים מהטבע שלמטה. והם מנסים לדכא את הנפש עוד יותר, ומתחילים שהוא אמר והשני אמר וכן הלאה, אבל האמת הוא שכל המעשים שלהם אין להם שום קיום, כי הגוף אין לו קיום בסופו של דבר, משא"כ הגוף נצח ישראל לא ישקר.

רק יענקעל בערקאוויטש ז"ל אמר לי שהכתב של אדם הוא טוב רק לאותו יום, כי הכתב הוא תוצאה של הפנימיות שלך, וכל יום הרי הקב"ה שולח לך נשמה חדשה א"כ מה שהיה אתמול כבר לא שייך למחר, ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה, כל יום יש לאדם ברכה מחדש, ועבודת האדם הוא להחזיר כל דבר למעלה, וכל יום אדם צריך להתקדם ולהשיג את הקב"ה עוד יותר ממה שהשיג אתמול.

כתוב השבוע תמים תהיה עם ד' אלקיך. ופירוש רש"י התהלך עמו בתמימות ותצפה לו, ולא תחקור אחר העתידות, אלא כל מה שיבוא עליך קבל בתמימות, ואז תהיה עמו ולחלקו. איתא **ברמב"ן** להסביר את הענין, שנייחד לבבנו אליו לבדו ונאמין שהוא לבדו עושה כל והוא היודע אמיתות כל עתיד וממנו לבדו נדרוש העתידות מנביאיו או מאנשי חסידיו, כי רק הם יודעים, רצונו לומר אורים ותומים, ולא נדרוש מהוברי שמים ולא מזולתם ולא נבטח שיבואו דבריהם על כל פנים, אבל אם נשמע דבר מהם נאמר הכל בידי שמים כי הוא אלקי האלקים עליון על הכל, היכול בכל, והוא משנה מערכות הכוכבים והמזלות כרצונו, מפר אותות בדים וקוסמים יהולל.

ונאמין שכל הבאות תהיינה כפי התקרב האדם לעבודתו, ככל שאתה מתקרב יותר להקב"ה אין לך מה לשאול אותם, כי הדברים משתנים, וברגע שיהודי עושה תשובה הוא כתינוק שנולד דמי, ולפיכך אזהרת שאלת העתידות מקוסם ודורש בעד החיים אל המתים אמר שתהיה תמים עם השם בכל אלה ולא תירא ממגיד עתיד, כי יהודי יש לו כוח להתחבר להקב"ה ושם המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, א"כ הקב"ה תמים ואתה תמים ואז לא יהיה לך שום חיסרון כלל.

ובספרי איתא: כשאתה תם, חלקך עם ד' אלקיך, אדם צריך לבטל את הדעת שלו ואת החקירות שלו, ואז אפשר לחיות ביחד עם הקב"ה.

{נחזור לשפ"א שהתחלנו}. **והרשעים כל חכמתם במעונן ומנחש הכל בחכמות הטבעיות,** ר' אשר היה אומר או שזה מושך אותך כלפי מטה או שזה מושך אותך כלפי מעלה, אדם שחי נפש מושך כל דבר כלפי מעלה, אבל אדם שחי גוף אז מחפש כל הזמן את הלמטה, וברגע שרוצים כל הזמן להבין בטבע **ובזה מחזקים כוחות הגוף ומתמעט בהם כוחות הנשמה.** הנשמה לא נעלמת אבל הגוף הוא יותר חזק עכשיו ואת הבת קול הוא כבר לא שומע, וברגע שאדם מדכא את הנשמה אז באמת אין לו כוח יותר, הקול דודי דופק נמצא ודופק הלאה אבל הוא כבר לא שומע אותו.

ואנחנו בני ישראל צריכים להתחזק רק בתורה, אין לנו שיור רק התורה הזאת, ועבודת האדם הוא לחיות עם הנפש, **ולהעלות הנפש אל השורש, ובזה מתחלש כוח הגוף,** דהיינו להחליש את כוח הגוף שמושך אותך כלפי מטה ותהפוך גם את הגוף לנפש.

איתא **באור החיים הק':** עוד תרמוז הפרשה כולה על בריאת האדם, כי הוא עיקר תכלית הבריאה, על זה הדרך בראשית כשברא ד' את האדם בראו ממקור הרוחניות הרמוז בתיבת השמים, וממקור הגשמיות הרמוז בתיבת הארץ, דהיינו אדם מורכב מגוף ונשמה, אם הוא חי נפש אז הוא במצב שמים, ואם הוא חי גוף אז הוא במצב ארץ, ורצונו יתברך בזה הוא שעל ידי מעשה האדם יתעצם להפוך החומר שהוא הגוף עד שיהיה נחשב צורה ורוחני.

והנה תמצא שהצדיקים אינם חוזרים עפר, להיות כי זככו החומר שלהם עד שנעשה רוחני, כמו שכתב הר"י עראמה ז"ל וז"ל והתעצמות השלמים להפך החומר לצורה עכ"ל. ולזה אמרו ז"ל שהצדיקים במיתתן נקראים חיים, כי חלק הגשם נעשה רוחני המתייחס אל החיים, כי הם נותנו הכלל הקב"ה וגם הזדוונות נעשו שגגות, והרשעים בחייהם קרויים מתים, לצד שגם הרוחניות שבהם נתגשם ונעשה ארץ המתייחס אל הדומם שהוא מת.

איתא **בעץ חיים** כי הנה גופות שלהם הוו כ"כ מזוככים עד אשר היו ראויין בערך נשמות של בני אדם אחרים, דהיינו גופים של הצדיקים היות שהם הופכים אותו לנפש מגיע לאותו דרגה של נשמת שאר בני אדם, כי זהו מעלת הצדיקים לזכך גופם ולעשותן צורה. וכמו שאמר העבודת ישראל לבנו הרה"ק רבי משה מקאזניץ זי"ע שאני כבר לא גוף אלא כולו נשמה. וזהו הטעם שאין מיתה נזכר בצדיקים. וראייה לדבר מאליהו ז"ל כי עלה בשמים בגוף ונפש. וזהו עבודת האדם להפוך את הגוף לנפש, א"כ הגוי לא יכול לעשותו ואז אין לו כבר מה לחפש בעולם הזה ואז נהיה אבוד לגמרי, אבל יהודי הפוך כשמגיע מן המיצר אז קראתי י-ה, ואז מגיע למקום חדש, ואז במרחב י-ה נהיה לו רחב מאוד בכל התחומים.

תמים תהיה עם ד' אלקיך, זה חלק אלקות, והיה תמים. דהיינו צריכים לראות שהגוף יתחבר עם חלק אלקות, דהיינו הפנימי שלי עם הקב"ה. **וחלק הגוף אין בו השלימות, אדרבא כפי חסרון השלימות בו כן מתרבה התמימות,** ר' אשר היה קורא לזה שלימות הפגם, ככל שאתה רואה יותר את הפגם שלך אז אתה יכול לראות מה שאתה כן יכול שזה הקב"ה שנמצא בכל דבר, כי הקב"ה הביא לך את הפגם כדי שתראה את השלימות של הקב"ה, א"כ

ככל שאדם רואה שחסר לו שלימות אז מחפש יותר את התמימות, כמו שכתוב במילה **התהלך לפני ועל ידי המילה תהיה תמים**. גוי אם חסר לו אז הוא לא יכול להשלים אותו, אבל יהודי הפוך על ידי החיסרון מגיע לעוד יותר הקב"ה בכל דבר.

ובאמת כל הכשפים, שהם עסוקים באות תי"ו, והם נעשה מתערובת טוב ורע, על ידי חטא אדם הראשון בעץ הדעת טוב ורע, כמו שאיתא בספר התיקונים. אבל בני ישראל שניתן להם אחר כך עשרת הדברות, ואז קיבלו את הכוח לחזור לאות אל"ף, זה היה התיקון לעשרה מאמרות, להיות מבורר טוב בלא רע, לכן לא נחש ביעקב. ואז יהיה להם כוח לחזור לאל"ף, כי הקב"ה ברא את העולם עם אות אל"ף, אנכי ד' אלקיך, התורה מתחילה באות בי"ת, אבל כדי להגיע לאות אל"ף שזה יותר הוא רק ע"י התורה הקדושה.

ואמרו חז"ל לא תלמד לעשות, אבל אתה למד להבין ולהורות, כל הקריאת שמע הוא ללמוד ולעשות, פירוש בינה, מבין דבר מתוך דבר, כי מכל אלה הדברים יודעים החכמים שורש הדברים למעלה בתורה, ולכן היו חז"ל יודעים בכשפים. אבל לא השתמשו עם זה לעשות כשפים אלא להגיע לשורש למעלה. חכמה בגויים תאמין, אבל החכמה שלהם מגיע משלנו.

וזה גם כן פירוש והיית רק למעלה, פירוש, אפילו כשתעסוק בדברים שלמטה תהיה רק למעלה ולא למטה, להתדבק תמיד בשורש הדברים שלמעלה. וכמו שאומרים וועלט וועלט טוב מי שלא היה בך, וועלט וועלט טוב מי שהיה בך ולא היה שם, נכון שצריכים להיות בעולם הזה אבל העיקר שהמוח יהיה מחובר להקב"ה, וכמו שהבעש"ט הק' אומר איפה שהמחשבה של האדם נמצא שם הוא.

פירוש תמים תהיה שלא להיות נפרד מן השורש, ובכל דבר עבודת האדם הוא למצוא את הקב"ה, כל מאן דסני עלך לחברך לא תעביד, כל דבר שמנתק אותך מלהיות מחובר להקב"ה תברח משם, כי כל התועבות האלה נכרתין מן השורש, ואתה תמים תהיה עם ד' אלקיך, כנ"ל. יהודי יש לו כוח להיות אחד עם הקב"ה, ואז אוהב את כל ישראל וברגע שעולה מתעלים עמו אלפים ורבבות נשמות שהיו מקושרים אותו, ובהעלותו עולים עמו ביחד.

שיעור ב'

יום ב' כז' אב

איתא בשפ"א (תרל"ה) שופטים ושוטרים תתן לך כו'. שופטים הוא לשפוט כל המעשים לפי החכמה והדעת על פי התורה, ושוטרים הוא אף שאין השכל מסכים.

דברנו אתמול שעבודת האדם הוא לחיות עם נפש וזה הכוח שלנו, כי גוי לא מסוגל לחיות עם נפש, דהיינו הגוף הוא יותר חזק ויכול לדבר מאוד יפה מנפש אבל ברגע שפוגש את הגוף הוא מאבד את עצמו ומתחבר אליו, וכן היה עם נבוכדנאצר שהיה יכול לחבר ספר תהילים, אבל ברגע שקיבל שנעלקע באף הוא הפסיק לחבר הלאה ספר תהילים.

יש הכנעה שאדם נותן מתוך שיקול הדעת, וזה כל אחד יכול ואף גוי יכול להגיע לזה, אבל עד שזה מתנגש לו עם הגוף, שאז הגוף יותר חזק וממילא זה מושך אותו כלפי מטה, משא"כ יהודי הוא חלק אלקי ממעל ממש והוא יכול להיכנע גם בנפש, כי אצל יהודי הנפש יותר חזק, ושם יש אין סוף ושם הוא לא מוגבל ויש לו שם כוחות אין סופיים ושמחה אין סופיים, אלא זה תלוי באדם בעצמו והוא צריך להחליט שהולך על הנפש, אבל גם שם יש שתי חלקים, יש מצב שאתה מבין שאתה צריך להתבטל, ויש לפעמים מצב שאתה לא מבין למה אתה מתבטל, או שזה לתורה או לדעת תורה, יש ביטול לתורה או לצדיקים או לאחרים, אבל כזה ביטול בלי להבין למה רק יהודי יכול לתת את זה, אבל גוי לא מסוגל לעשות אותו, כי אין מציאות להתבטל בלי להבין ובלי להשיג.

שופטים הוא לשפוט כל המעשים לפי החכמה והדעת על פי התורה, וזה בעצם כל אחד יכול לעשות אותו, ושוטרים הוא אף שאין השכל מסכים. ואת זה רק יהודי מסוגל לעשות להתבטל אף שאינו מבין ומשיג כלום. כשאדם נכנס לדרך בדרך כלל אם זה לא מתאים הוא מבטל את זה, אבל ר' אשר לימד אותנו שהדרך להיכנס לכאן הוא רק עם ביטול, והיה נותן לנו הרבה שיעורי בית על זה, ועמדנו הרבה זמן בחוץ, ונתן לכל אחד ביטול לפי שורש הנפש שלו, כי הביטול שאתה עושה בלי להבין ובלי להשיג מעורר אצלך את הכוחות הנפש שיש לך.

איתא **בתניא** (פרק יט) צריך לבאר היטיב מה שכתוב נר ד' נשמת אדם, פרוש, שישראל הקרויים אדם, נשמתם היא למשל כאור הנר, שמתנענע תמיד למעלה בטבעו, מפני שאור האש חפץ בטבע לפרד מהפתילה ולדבק בשרשו למעלה, ביסוד האש הכללי שתחת גלגל הירח, כמו שכתוב בעץ חיים, ואף שעל ידי זה יכבה ולא יאיר כלום למטה, וגם למעלה בשרשו יתבטל אורו במציאות בשרשו, אף על פי כן בכך הוא חפץ בטבעו.

כך נשמת האדם, וכן בחינות רוח ונפש, חפצה וחשקה בטבעה לפרד ולצאת מן הגוף ולדבק בשרשה ומקורה, בד' חיי החיים ברוך הוא, הגם שתהיה אין ואפס ותתבטל שם במציאות לגמרי, ולא יישאר ממנה מאומה ממהותה ועצמותה הראשון, אף על פי כן זה רצונה וחפצה בטבעה, וטבע זה הוא שם המשאל לכל דבר שאינו בבחינת טעם ודעת, וגם כאן, הכוונה שרצון וחפץ זה בנפש אינו בבחינת טעם ודעת ושכל משג ומובן, אלא למעלה מהדעת ושכל המשג והמובן, והיא בחינת חכמה שבנפש, שבה אור אין סוף ב"ה.

וזהו כלל בכל סטרא דקדושה, שאינו אלא מה שנמשך מחכמה שנקראת קודש העליון, הבטל במציאות באור אין סוף ברוך הוא המלוכב בו ואינו דבר בפני עצמו כנזכר לעיל, ולכן נקרא כוח מ"ה, והוא הפך ממש מבחינת הקליפה וסטרא אחרא שממנה נפשות אומות העולם, דעבדין לגרמיהו ואמרין הב הב והלעיטני, להיות יש ודבר בפני עצמו כנזכר לעיל, הפך בחינת החכמה, ולכן נקראים מתים, כי החכמה תחיה, וכתוב ימותו ולא בחכמה.

ועל זה ממשיד הבעל התניא שזה יוצא במצב של ניסיון של קידוש השם שאז אדם מגיע עד השורש ואז מתעורר הכוח הגדול שיש ליהודי. ר' אשר היה אומר על זה ויקץ כישן ד' כגיבור מתרונן מין, הקב"ה נמצא בתוך האדם אבל בחינת ישן, וברגע שיש לך כזה דבר אז אדם מתעורר כגיבור שמתעורר מהיין ששתה.

וכמו שיש מלחמה ואף אחד לא יכול לנצח את המצב וחייבים את הגיבור אבל הוא עדיין יושן, אז מנענעים אותו עד שפתאום מתעורר עם כוח עצום, א"כ ברגע שמגיע ניסיון גדול שאתה לא מבין ולא משיג ואתה צריך להתגבר על הקליפות ותאוות עולם הזה בהתר ובאיסור שהרגל בהם, ולמאוס בהם, ולבחור לו ד' לחלקו ולגורלו, למסור לו נפשו על קדושת שמו, ואז הכוח הזה מתעורר ודוחה את כל הסטרא אחרא שלא יהיה מצב שיגיע אליך אפילו במחשבה וכן בדיבור וכן במעשה, וזה יהודי בכל דרכיך דעהו להגיע לכה ביטול להתבטל לגמרי להקב"ה.

א"כ יש שתי סוגי ביטול להתבטל לדעת תורה במצב שאתה מבין ומשיג אותו, ויש ביטול אף במצב שאין השכל מסכים וזה נגד הבנה והשגה שלך. בחינוך יש לפעמים מצב שאומרים לך מה לעשות אבל זה בלי הבנה והשגה כלל, אבל יש מצב של שוטרים, שהקב"ה שם את אנשים האלה על התורה ואתה צריך להיכנע, נכון שאולי לפי השכל שלך זה לא מסתדר אבל זה חלק מהמצב שאתה צריך להיכנע.

השפ"א אומר עוד יותר ששתי בחינות ביטול תלויים אחד בשני, אדם שלא מסוגל להכניע את עצמו לתורה בהבנה ובהשגה, אז לא יכול להגיע לביטול אפילו בלי להבין ובלי להשיג, ואדם שלא מוכן להתבטל בלי להבין ובלי להשיג גם לא יכול להתבטל לתורה עם הבנה והשגה. בהתחלה מתחילים עם הכנעה למצב שאנו מבינים ומשיגים, אבל העיקר הוא להגיע למצב להכניע את עצמינו בלי להבין ובלי להשיג, ואדם שלא הגיע לשם חסר לו בעיקר המציאות של הביטול.

איתא **בנועם אלימלך** (פרשת בשלח) ויאמר אליו ד' מזה בידך, פירוש איזה מצוה אתה מחזיק בידך לזוהר בה טפי, ויאמר מטה, פירוש שאני נזהר במידת הכנעה ושפלות מאוד, מטה ר"ל הכנעה ושפלות, ויאמר השליכהו ארצה, פירוש מה שאתה סובר שאתה תקנת אותה המידה, צריך אתה להשליך ארצה המחשבה הזאת, דהיינו אדם שהגיע להכנעה ושפלות על ידי הבנה והשגה הוא צריך לעשות הכנעה ושפלות בלי הבנה והשגה.

שכן דרך בני אדם כשאוחזים באיזה מידה והוא עומד בה במדריגה אחת, הוא סובר שכבר תיקן כל המידה הזאת והוא שלם במידה הזאת, ולא כן הוא, אלא שצריך לעלות באותה מידה למדרגה גדולה הימנה, וזהו וישליכהו ארצה ויהי לנחש, פירוש כיון שהתחיל לעלות ולהתגבר במידה זאת, הבין שמתחילה היה לנחש. דהיינו בהתחלה נכנס לטעם ודעת, ואח"כ צריכים לבטל את הטעם ודעת ואז אפשר לקבל עוד טעם ודעת.

טוב טעם ודעת למדני כי במצותיך האמנותי, בהתחלה אתה צריך לתת טעם ודעת ולבטל את עצמך, ואח"כ שוב הקב"ה נותן לך טעם ודעת, וכן הלאה, טעם ודעת אמונה ושוב טעם ודעת. אדם צריך לתת הכנעה לחבר, מה דסני עלך לחברך לא תעביד, אם זה מתנתק אותך מהקב"ה מיד צריכים לתת הכנעה בלי להבין ובלי להשיג, לא להיות צודק אלא חכם, וזה הכוח שיש ליהודי להמשיך את החכמה עד אין סוף ב"ה ולבטל את עצמו.

ויש לפעמים מצב שאפשר להתבטל במצב שזה מסתדר, אבל לפעמים צריכים להתבטל יותר עמוק במצב שלא מבינים ולא משיגים עד אין סוף ב"ה. אבל הביטול שאדם נותן כשלא מבין הוא הרבה יותר מלתת ביטול כשאתה מבין, וכמו שהבעש"ט הק' אמר אחרי שהשגתי את כל השגותי אני טיפש ומאמין, דהיינו אפילו שאני מבין גם את זה לבטל.

איתא **באמרי יוסף** על הפסוק ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה, שיש אמונה על פי חקירה, ויש אמונה על פי קבלה, אמונה על פי חקירה אדם מגיע לביטול יותר גדול, כי יש לו הרבה יותר הבנה ואז הביטול הוא הרבה יותר, ומצד שני הוא גם יכול לרדת מאמונה, אבל אמונה על פי חקירה ששם אדם לא מתעמק אלא אתה עושה כי אמרו לך לעשות כן א"כ הביטול והכנעה שם הוא רק מצד הגשמי ולא מצד הרוחני. אבל צריכים את שתיים גם הביטול מצד הגשמי וגם מצד הרוחני, קודם לבטל מצד הגשמי בשביל להכניע את החומרי לרוחני, ומצד שני צריכים את הביטול מצד הרוחני כי זה משפיע על הגשמי ג"כ.

כי יש הרבה זמנים שאין זוכין לבוא לישוב הדעת כראוי, תינוק במעי אמו מלאך מלמדו את כל התורה כולה, ואח"כ סטרו על פיו ושוכח הכל. לכאורה שואל המגיד ממעזריטש ז"ע בשביל מה צריכים ללמד ואח"כ לשכוח את זה, אלא הקב"ה החדיר ליהודי את הכוח הזה עד אין סוף ב"ה, והוא צריך להיות מתכנת וזה הדיסק קשיח שלו וזה הנפש שלו להתבטל לגמרי להקב"ה ולאין סוף ב"ה, ואח"כ סטרו על פיו כי עכשיו להגיע לשם צריכים ביטול למעשה.

וזה הענין של ברית מילה, כי צריכים להוריד קצת מהגוף, אבל גוי לא מבין את זה הרי אנחנו עובדים כל השנים לחזק את הגוף וכאן אתה אומר לי להוריד חלק מהגוף, משא"כ יהודי בדיוק הפוך כי ברגע שיהודי מוריד חלק מהחיצוניות אז הוא מגלה את הפנימיות שלו, א"כ על ידי מילה מבדילין את ישראל מהגויים וגם בתורה אדם נבדל בחלק השכלי, דהיינו צריך להיכנע בחלק הגשמי כי המילה היא בגופו ובעצמו של אדם, והוא חיבור חזק עם הקב"ה בלי להבין ובלי להשיג שום דבר, וחוף מזה בתורה שזה נותן לך כוח לפרק ולזכך את החומר, כי על ידי תורה ומצות אדם מקבל כוח לבטל אותו, כי בלי תורה ומצות אין לנו כוח בכלל לבטל ואח"כ צריכים אנו לבטל אפילו בלי להבין ובלי להשיג שום דבר.

כי יש הרבה זמנים שאין זוכין לבוא לישוב הדעת כראוי, או מצב של מוחין דקטנות וכמו שמשופר על הבעש"ט הק' ששכח פעם אחת את כל מה שלמד, והתחיל מא"ב מחדש, ואז **צריכין לכונן עצמו, כמו השוטר שכופה לבעל דין**, וברש"י מסביר הרודין את העם, במקל וברצועה עד שיקבל עליו את דין השופט. בלי להבין ובלי להשיג. השופט עושה את זה עם שכל, אבל השוטר לוקח מקל ומכניס לך כמו שצריך.

שהבעל דין סובר שהאמת אתו, ואז הוא לא מוכן לקבל מה שהשופט אומר לו ואז חייבים להביא לו שוטר שיסדר אותו, **כן צריך להיות באדם עצמו ב' הבחינות, שופטים הוא לבטל החומר להשכל, והגוף לנשמה, והגשמי לרוחני**, אבל **שוטרים הוא לקיים גזירת המלך בלי טעם**, קודם אומרים לך תקום תלך תעשה, לך תתפלל כי אם לא, לא יהיה לך ארוחת בוקר, אבל העיקר שקודם חייבים להיכנע. יש חקירה האם קודם לעשות ואח"כ להרגיש טוב, או קודם להרגיש טוב ואח"כ לעשות טוב, אבל הכלל הוא היות שאנחנו נמצאים בגוף אז חייבים לעשות טוב ואח"כ להרגיש טוב, כי צריכים לקום וללכת ולעשות, כל יום הייתי מחשב למקום פלוני אני הולך ואח"כ רגלית מוליכות אותי לבית המדרש, אבל קודם צריכים את השוטרים לקיים גזירת המלך בלי שום טעם.

והיא עבודת האדם בימי העבודה בחול, שאז בדרך כלל אין לאדם ישוב הדעת, ואז עושים מה שצריכים לעשות, קמים ומתפללים ולומדים, העיקר היא לעשות, משא"כ שבת קודש שאז הוא לאו יומא דגופא אלא יומא דנשמתא, ואז הקב"ה נותן לכל אחד דעת, **ובשבת קודש שנתוסף דעת לכל איש ישראל, אז העבודה בבחינת שופטים**. אם יש לו דעת אז יעבוד את הקב"ה עם דעת, ואם אין לו דעת אז יעשה כגמל עליו אמו דומה אני לפניך כמי שאין לו ידיים ורגליים כגולם מוטל לפניך, וזה המעלה של כאב, כי זה מנטרל אותך מהדעת שלך ומעצמך, ואז אתה רואה את עצמך במצב של חסר אוניס, אבל אז יש לך מצב של ביטול של טעם ודעת,

ואז אתה מתחבר להקב"ה בעצמו, וזה אמר הבעש"ט הק' אחרי שהשגתי את כל השגותי אני טיפש ומאמין, אי"כ בשבת קודש אפשר לבטל את השגה שיש לנו ובימות החול אפשר לבטל בלי השגה כלל.

וב' אלו הבחינות תלוין זה בזה, כי על ידי שמבטל החומר אל השכל, על ידי שאדם מרגיל את עצמו שהעיקר הוא השכל ולא החומר, כי מאיפה בא השכל מהדעת, והדעת מהבינה והבינה מהחכמה והחכמה מאין תמצא, ואז אפשר להרגיל את הגוף לנפש ואת החומר לשכל ואת הגשמי לרוחני, על ידי זה זוכה שיכול לכוף עצמו גם כשאין השכל מסכים. ר' אשר היה אומר הרגל נעשה טבע, ואז אתה מרגיל את עצמך שבכל פעולה שאתה עושה לשמוע מה יש מתחת לזה, ולחשוב תמיד מחוץ לקופסא, ואז כשאתה מגיע לנקודה שאתה לא יודע ואתה לא מבין ג"כ שיהיה לך כוח לבטל את עצמך להקב"ה, וזה נקרא המתקת דינים בשורשם.

כתוב בתהילים קמ"ד, אלופינו מסבלים אין פרץ ואין יוצאת ואין צווחה ברחבותינו. אלופינו מסבלים, אלופים גדולים שבנו, נסבלים על קטניהם, שהקטנים נשמעים לגדולים, ומה אנחנו מרוויחים מזה, אלא ומתוך כך אין פרץ בנו, ואין יוצאת אין שמועה רעה יוצאת למרחוק, ואין צווחה ואין קול מהומות מלחמה. כי כל המלחמה הוא רק איפה שאתה מבין ומשיג ושם יש זה לעומת זה, וברגע שאתה נותן הכנעה לסיבות בעולם שנה ונפש, כי נפש זה לצדיק שנה זה לשבת ועולם זה בכל מקום שאתה מגיע לשם, ע"י הכנעה הזאת אתה מגיע לאין פרץ ואין יוצאת ואין צווחה ברחבותינו.

כי בחינת השבת נותן ברכה לעבודת החול, מאיפה יש לאדם כוח להיות עם הקב"ה גם כשאין לו ישוב הדעת כראוי, את זה מקבלים משבת, לכן אמרו חז"ל שנברא אדם בערב שבת כדי שיכנס לשבת תחילה, וכמו שתיוק במעי אמו קודם כל מלמדים אותו את כל התורה כולה, ואח"כ מתחילים את עבודה של הביטול שזה מצות מילה, אותו דבר הקב"ה נותן לך את השבת ואז כי עבודת החול בא על ידי עבודת השבת. ועל ידי שאתה בטלת בשבת את החומרי לשכלי ולבטל את הגוף לעשות מה שהקב"ה אומר לך, ומזה לוקחים כוח לעשות אותו דבר בימי החול.

איתא במהר"ל שזה מה שאנו אומרים בברכת המזון ועל בריתך שחתמת בבתרינו ועל תורתך שלימדתני, אנחנו מודים לך על שנתתי לנו שתי דברים, קודם ועל בריתך שזה להיכנע אפילו בלי להבין, ואח"כ תורתך שזה לקחת את מה שאנחנו כן מבינים וגם את זה לבטל לגמרי להקב"ה, ובלי ללמוד את התורה שזה מזכך אותי וזה מעלה אותי אז אי אפשר לבטל כלום, כי אדם שלא לומד תורה אין לו את כוח הזיכוד ואף אחד לא יהיה מוכן לעשות בשבילו את הביטול, כל זמן שהוא עדיין נמצא בגשמי, רק במקרה מאוד חריג כמו לכפור באלקי ישראל אז מתעורר אצלו המציאות שלו ואז הוא יהיה מוכן להיכנע וללכת למצב של מסירות נפש, אבל סתם דברים ועוד אם הוא נשאר יהדי בטענה איפה זה כתוב ולמה אתה אומר ככה, אז זה עובד רק על ידי הביטול לתורה ולצדיקים ולדעת תורה ושם הוא מכניע את עצמו, ומשם הוא יכול להגיע להכנעה למצב בלי להבין ובלי להשיג.

וכמו כן עבודת החול הכנה לשבת, אדם שחושב שבוזה שהולכים למקווה וקמים מוקדם הגענו, אומר ר' אשר בזה לא הגענו לתכלית כלל, אלא מי שמרגיז אותך ואתה שותק ומבליג אז הגעתי לתכלית, כי אדם שלוקח את התורה בלי הביטול אז עדיף שלא יתחיל עם התורה כי זה יכול לקחת אותך לעוד יותר גאוה, אי"כ על ידי ביטול שאדם נותן יכול לקחת גם את השבת לביטול, שעל ידי שמבטלין עצמן אף בלי שכל, זוכין להשיג אחר כך בשכל טעמי המצות בחינת השבת, כנ"ל. וכמו שהבעש"ט הק' אמר אחרי שהשגתי את כל השגתי אני טיפש ומאמין.

שיעור ג'

יום ג' כח' אב

איתא בשפ"א (תרל"ד) שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך. פירוש מו"ז ז"ל כי הם שיעורין דליבא, שידע האדם שכל השערים הנפתחין בלבו, הם אשר ד' אלקיך נותן לך, עיין שם.

הפרי הארץ אומר שמיעוט נקודת אמונתו בו יתברך ג"כ מאתו יתברך, ומה אדם כן עושה, אלא איתערותא דלתתא, לך ד' החסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו, אפילו שהקב"ה בעצם עושה הכל אבל משלם לאדם כאילו שהוא עשה את זה.

השפ"א מסביר שהדרך שאדם יכול להתקשר עם הקב"ה הוא דרך המידות, שזה כל מיני התפעלות שיש לאדם מכל מיני דברים, יש רגש של הגוף ויש רגש של הנפש, רגש של הגוף בא מרגש של הנפש, דהיינו הרגש של הגוף הוא בלוף כלום, כי הגוף מתעורר איך שהוא רוצה בגשמיות ועם יצר הרע ועם בלגן גדול, רשעים כים נגרש כל עבודת האדם הוא להגיע למקור של הרגש, שזה במידות שהם באים מהקב"ה.

הפרי הארץ אומר במכתב י"ב, שכל מחשבה דיבור פעולה שיש אדם ריאה ושמיעה הכל מופעל על ידי המידות, רק אדם צריך להתבונן, לדעת שעל כל פנים מאת ד' היא זה, כי הגוף הוא דבר מת, ואז מגיעים לראות את הקב"ה בכל דבר, וברגע שאדם חי ככה אז משם יתפרדו כל פועלי און, וכשאדם מרגיל את עצמו לחיות ככה אז מבלתי אפשרות ממשלת הקליפה עליו, למה, כי הוא לא עם החומר, דהיינו לא שהחומר שולט עליו אלא הוא שולט עליו.

ועל דרך כלל אפשר להבין, כשאדם אוהב איזה דבר הרי מחשבתו באהבתו שוכנת בתוך הדבר ההוא והרי הוא מקיפו למחשבתו, והחומר ההוא נקרא מסך מבדיל, ואז אי אפשר להגיע להקב"ה, משא"כ מי שמרגיל את עצמו לא להסתכל על החיצוניות אלא על הפנימיות שבדבר, אז הוא שולט על החומרי ולא המצב שולט עליו, הרשעים כים נגרש ואין להם שום מנוחת הנפש, וכל הזמן זה רץ במידה אחרת, ופעם הוא בחסד ופעם הוא בכעס, והעיקר הוא להגיד מה ולמה.

דהיינו העיקר הוא להתבונן למה זה ועל מה זה, מה זה ששובר אותי, ולדעת מה זה מאיפה זה מגיע, ואז אדם מגיע עד הקב"ה, כי הקב"ה שוכן בתוך טומאתם, וברגע שאדם חי ככה אז משם יתפרדו כל פועלי און, הרשעים הם חושבים שהם מציאות בפני עצמו ולא חיים מה זה ועל מה זה, וממילא הרגשות שולטים עליהם ולא הם על הרגשות.

אומר הפרי הארץ בפרשת קרח כי תפקיד האדם בעולם הוא להוציא יקר מזולל בסוד מלכותו בכל משלה, להכרית הקוצים ובחור בחיים בכל אשר יפנה ישכיל ובכל דרכיו ידעהו מה זה ועל מה זה, דהיינו לעשות שניה של התבוננות ודביקות לחשוב מה זה ועל מה זה, על מה זה יושב, ומאיפה זה מגיע, הלא מהקב"ה הוא זאת, כי הקרה ד' לפניו ומי ברא אלה הלא ד' זו המהווה כל היות ומחיה אותם הסובב וממלא אותם, ואם אדם לא חי עם הקב"ה אז כולם שולטים עליו, וברגע שכן חי עם הקב"ה אזי כאילו הקריב קרבנות.

ויש לפרש עוד באופן הנ"ל, כי השערים בלב, ואיך משערים בלב, אלא הם התפעלות הרוח ונפש שבלב, נפש יותר נמוך והרוח במקום יותר גבוה, בנפש יש תשוקות וברוח יש את המידות, והקב"ה נותן לך את ההתפעלות הזאת כדי שתוכל לשמוע את הקב"ה אח"כ, כי להגיע להקב"ה בלי רגשות ומידות ורק מהחכמה, הוא יכול לדבר מהקב"ה אבל הוא לא חי

עם הקב"ה, כי רק על ידי הרגשות וההתפעלויות שיש לך רק ככה אפשר להגיע להקב"ה, ואדם צריך לעצור לשניה אחד ולשאול מה זה ועל מה זה.

כי בכל פעולה והרגשה נקרא שער שנפתח בלב האדם, אין פעולה והרגשה שלא פותח לב האדם, וזה מגיע לא בשביל חיזונית אלא בשביל פנימיות, אבל **ויש מ"ט פנים טהור ומ"ט פנים טמא**. הפרי הארץ אומר שכל דבר שהקב"ה ברא בעולם הולך עם זה לעומת זה, ועשה אותו כי תענוג תמידי אינו תענוג, או בשביל שכר ועונש, וז"ל כללא דמילתא לפי ערך גודל ההשגה והעבודות את זה לעומת זה עשה הביטול ומחשבת חוץ מהיפוך להיפוך הקטן לפי קטנו והגדול לפי גדלו בכדי שיבוא אל העזר הנ"ל. כל אחד יצרו של אדם מתגבר עליו, וכל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנה, כל פעולה שמתעורר אצלך אפילו שאתמול כבר עבדת על זה, אבל כמו שהקב"ה הוא אין סוף אזי גם העבודה שלך הוא אין סוף, א"כ בכל דבר יש שם טהור וטמא, וכל זמן שאדם לא מתמקד שהטהור זה היצר טוב והטמא הוא היצר הרע אזי אדם בבעיה.

ומשום הכי אדם צריך שופט, **והם הכוחות ומחשבות מיצר טוב ויצר הרע, וצריכים שופט, שיהיה האדם שופט כל תנועה ופתיחת הלב אם לטוב הוא**. ולמה הקב"ה ברא את זה בצורה של רע, כי זה השתלשלות המידות, כי הוא צמצם את עצמו בצמצום אחר צמצום, ובעשרה מאמרות נברא העולם, וממילא זה מביא את השבירת הכלים, ואת זה לעומת זה, ואת הבחירה, כי יש אות תי"ו ששם יש בחירה או תמות או תחיה.

ושערים אלו בלב באין מנ' שערי בינה, דהיינו אין מ"ט פנים טמא וטהור אלא יש נוי"ן, וברגע שאדם עושה תשובה ובלבבו יבין ושב או כמו שהבעש"ט הק' אומר על זה המתקת דינים בשורשם, כי הדינים בא ממקום שנקרא בינה, אימא דמיניה דינין מתערין, ואותו מקום של דינים יש גם מקום של המתקת הדינים, וברגע שאדם יודע שבינה מגיע מהקב"ה אז הוא יכול להמתיק הכל, **וכשמבטל אדם עצמו להשורש**, ברגע שאדם מזהה ומכיר שהרגשות שהוא מכיר שזה לא הוא אלא הוא, **והוא שער הנו"ן, ושם נמצא הבירור בין טוב לרע**, ושם יתפרדו כל פועלי און, כי מאתו לא תצא הרעות, ושם למעלה אין טוב ורע ורק הכל טוב באחדות הגמור.

שהעירוב בא אחר התפשטות בלב האדם, אחרי שהבינה יורד ללב אז מתחיל טוב ורע, אבל בשורש שזה החכמה שזה מגיע מאין תמצא שמה אין רע כלל. א"כ בכל דבר שיש לך שיש מקום לחשוב אולי זה טוב או אולי זה רע, אז צריכים לומר מה זה ועל מה זה, ואז אשר ד' אלקיד נותן לך, ואז יהיה צדק צדק תרדוף למען תחיה, כי החכמה תחיה את בעליה, משא"כ אדם שחי שהחיזונית זה המציאות, אז לא רק שזה לא מעלה אותך אלא שזה ימשוך אותך כלפי מטה.

הפרי הארץ אומר יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ואלמלא הקב"ה עוזרו לו אינו יכול לו, צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו, אומר הפרי הארץ במה הוא נעזר איך אפשר לצאת מכל הבעיות, אלא העיקר הוא על ידי אמונה הגדולה והפשוטה בלי שום טעם וסברות כלל, כי אותו רגש שהגיע אליך שם אתה יכול לפרק אותו, ושם אף אחד לא יכול ללכת נגדך, יום אחד הוא מצא אותו במידה אחד ומחר הוא יסדר אותו במידה אחרת, וזה מלחמה עולמית, ואין חבוש מתיר את עצמו מבית אסורים, מי שאומר לך שאצלו אין כזה דבר, או שמשקר לך או שחי בהכחשה, למה, כי חייבים את עזר אלקי ולבד אי אפשר לעשות שום דבר.

ובפרשת זכור אומר לשון, ואחרי הנחת הכלל שבכל יש את זה לעומת זה עשה האלקים, ומי הוא העושה, הרי האין שלו המחיה את היש שלו, לכן עיקר ושורש דבר להינצל מהיצר הרע

הנוהג בכל היש שבו, הוא שיביא את עצמו אל האין ושם יתפרדו כל פועלי און, כמאמר כהמס דונג מפני אש יאבדו רשעים מפני אלקים, שהוא האין סוף המחיה אותנו.

כל המידות שמתעורר אצל האדם הוא צריך לדעת שהקב"ה מדבר אתו דרך המידות, וברגע שאדם חי ככה אז הוא מחזיר כל דבר בחזרה להקב"ה, ואז במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד בה, הבעל תשובה מגיע למקום שהצדיק לא מגיע.

ושערים אלו בלב באין מנ' שערי בינה, שהם מעל המ"ט, כמו שאיתא ובה הלב מבין, וכשמבטל אדם עצמו להשורש, לדעת שכל הרגשות מגיעים מהמידות, והם באים מבינה והוא מחכמה והחכמה מאין תמצא, והוא שער הנ', ששם כבר לא מבינים שום דבר, ותחסרוהו מעט מאלקים, ושם נמצא הבירור בין טוב לרע, למה, שהעירוב בא אחר התפשטות בלב האדם, וזה שכתוב אשר ד' אלקיך נותן, שעל ידי זה יוכל לשפוט צדק באותן השערים. אבל כל זמן שאתה לא החזרת אותו להקב"ה, ואתה מסתובב עם הרגשה שזה כלום, אבל למעשה אתה רק מדבר מאמונה אבל בתוכך אתה רוצה להרוג אנשים אחרים, וברגע שאדם מחזיר את זה למקור אז טוב לי כי עיניתי למען אלמד חוקיך, ואז אני יודע שזה לא הוא אלא הקב"ה, ואז אדם חי עם הקב"ה כל הזמן.

עכשיו הולך חודש אלול, ואנחנו יודעים שבשמים מתנהגים איתך כמו שאתה מתנהג עם כולם כאן למטה, שופטים ושוטרים תתן לך, אדם עושה לעצמו את השופטים ושוטרים, אבל אדם שהוא מעביר על מידותיו ולא מדקדק עם אנשים שמצערים אותו אז לא ידקדקו אותו בדין שלו למעלה, וזהו צדק צדק תרדוף. המעביר על מידותיו מעבירין לו על כל פשעיו, מעביר על מידותיו נקרא לא לדקדק עם מי שמצער אותי, ואז מעבירין לו על כל פשעיו, ואין לו שום מידת הדין וממילא מוחלין על כל עונותיו.

וזה עצמו שאדם מוכן להתבונן בכל מידה מאיפה שזה בא, אומר הפרי הארץ בפרשת כי תצא, ולכן מתעוררים המדות כי מעשה אלקים המה ע"י הדיבור בכל לשון, כענין השמחה המתעוררת מבשורה טובה וכן היגון מדבור הפכי, וכן הכעס מדבור שכנגדו, והתפארת והוד מספור שבחו בפניו וכן כל עניני המידות, אשר המידות בעצמם אין להם שום תמונה והשגה בעולם במילות אותיות שם המידה, וברגע שאדם חי את זה ומשיג שם את הקב"ה ואתה יוצר מהצמצום שלך, אז כי עזה כמות מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, ואז מוחלין את כל עונותיו.

וזה עבודת האדם בחודש אלול שזה עת רצון, שאריה ירא מי לא שאג, היתקע שופר בעיר ועם לא יחרד, ועכשיו אדם יכול לחזור עכשיו להקב"ה.

וכתיב פותח שער לדופקי בתשובה. ומה הוא פותח שער, אלא ברגע שהקב"ה רוצה שאתה תחזור בתשובה ושיהיה לך המתקת הדינים, אז הוא נותן לך צער כדי שתחזור, הזידיטשובער רבי אמר לפי הכאבים של יום שישי אני יודע איזה שבת מיוחד מגיע השבוע. ומספרים שרבו הרה"ק רבי יחזקאל מקוזמיר ז"ע פעם אחד קיבל הרבה בישות ואמר לו קח ממנו ברכה עכשיו זה עת רצון, אותו דבר פותח שער הקב"ה פותח לך עכשיו שער שתעשה תשובה, **כי כל השערים אלו בלב הם דופקים לשוב למקורם,** כי ברגע שאדם לוקח את אהבה למקום לא טוב או את היראה למקום לא טוב, אז היראה מגיע אליך בצורה של כלב, ואהבה מגיע אליך בצורה לא טובה, אבל אדם צריך לדעת שזה נקודה טובה שמתעוררת אצלך נפשם בהם תתעטף, כי אתה נתתי את זה לסטרא אחרא, ועכשיו זה מגיע להעיר אותך לחזור להקב"ה, וברגע שאדם חי ככה אז דופקי בתשובה הקב"ה יחזיר לך כל דבר.